

til de Betingelser, hvorefter Laanet kan stiftes, har jeg ikke saa meget anket over selve Rentefoden, som jeg har anket over den korte Tid, paa hvilken Laanene gives; men efter at den højtærede Minister i Dag har udtalt, at man, naar de 8 Aar er gaaet, eventuelt kan vente Hjælp fra Staten og ogsaa Støtte fra Bankernes Side, skal jeg ikke komme nærmere ind paa det Spørgsmaal.

Richelieu: Naar det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) beklagede sig over, at man har taget dette Laan i Bankerne og ikke har henvendt sig til Sparekasserne, kan jeg kun sige, at deri er Bankerne vist ganske enige med det ærede Medlem, idet Bankerne selv foreslog, at man skulde henvende sig til Sparekasserne angaaende dette Laan. Men da Staten fastholdt sit Ønske om at laane gennem Bankerne, fjøede disse sig ligesom ved andre Lejligheder, hvor det har været paakrævet, efter Statens Ønske. Naar Bankerne henviste til at søge Laanene gennem Sparekasserne, var det, fordi de vidste, at et meget stort Antal af Landets Sparekasser laa inde med store kontante Beløb, som de ofte ikke kunde anbringe selv og maatte indsætte i Bankerne til Forrentning, hvorved de naturligvis ikke fik saa stor Rente, som de kunde faa ved selv at laane ud. Man mente derfor, at kommunale Laan af denne Slags billigst og bedst kunde søges hos Sparekasserne rundt omkring i Landet, i hver Laansøgers egen Kommune. Kommunale Laan af denne Slags havde forskellige Fordele for Sparekasserne. For det første kunde de faa en passende Rente. Efter det ærede Medlems Mening er det 4 1/2 pCt. Det er en Rente, som Sparekasserne vist godt kunde være tjent med at laane Penge ud til, da det er betydelig mere, end de kunde faa f. Eks. ved at sætte dem ind i Bankerne. Og for det andet vilde disse Obligationer, som Sparekasserne vilde faa for de udlaante Penge, være udmærkede Papirer for Sparekasserne at ligge inde med, betydelig bedre end almindelige Kommuneobligationer udstedte gennem Bankerne, thi en saadan Kommuneobligation, som Sparekasserne kom til at tage direkte fra Laansøgeren, vilde ikke være et noteret Papir, men et Papir, som Sparekasserne til enhver Tid vilde være i Stand til

at tage op til Pari i deres Regnskab, hvorefter en Kommuneobligation optaget gennem en Bank vilde blive et Papir, der kom i Handelen, vilde blive et noteret Papir, altsaa et Papir, som Sparekasserne, hvis de tog det, vilde være nødt til ved deres Regnskabsopgørelser at sætte til den Kurs, som det var noteret til ved Aarets Afslutning, og selv om Sparekasserne nu vilde faa 5 pCt. for det Papir, løb de den Risiko, at de ved Aarets Afslutning, hvis Konjunkturerne var uheldige — og man har jo set store Svingninger i disse Aar —, kunde blive nødt til at optage til en Kurs langt, langt under Pari. Det var disse Grunde, som talte for, at Sparekasserne burde tage dette Papir. Det var, saa vidt jeg ved, udelukkende disse Grunde, som bevægede Bankerne til at henstille til Staten, at den i første Linie skulde søge at faa dette Laan gennem Sparekasserne.

Hvad Bankerne selv angaar, maa de jo under de nuværende Forhold søge at holde deres Kapitaler saa likvide som muligt, da der under disse Forhold, fra alle Sider, stilles mange og store Krav til dem. De kan derfor ikke godt tage et Papir, om hvilket de paa Forhaand ved, at de ikke kan sælge det til den Del af Landets Befolkning, som anbringer deres Penge i Obligationer. Og at Renten 5 pCt. og Kursen 98 ingenlunde er noget urimeligt, men tværtimod vist maa anses for overordentlig billigt under de nuværende Forhold, bevises dog bedst deraf, at Statslaanene er blevet optaget omtrent til samme Kurs, og Statslaanene har jo dog alle Landets Skatteydere bag sig. Dette Kommunalaan har ogsaa en meget god Garanti, men Staten garanterer dog kun for Renten af en Del af Laanet, Resten har kun Kommunerne bag sig. Det var imidlertid ikke saa meget dette, der bevirkede, at Bankerne kunde ønske, at Sparekasserne skulde tage Laanet, som den Omstændighed, at det var et Laan, som vilde binde Bankernes likvide Kapital i de 8 Aar, Laanet skulde gælde for. Vi ved alle, at der stilles mange og store Fordringer til Bankerne, og jeg skal her nævne, at af Statistisk Aarvog kan det ses, at Landets Banker under Krigen har ydet Stat og Kommuner Laan paa omtrent 450 Millioner, hvoraf omtrent de 280 Mill. Kr. til Staten og noget over 150